

Vergaderjaar 2024–2025

28 676

NAVO

Nr. 496

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 april 2025

Hierbij bied ik u het verslag aan van de NAVO Foreign Ministers Meeting op 3 en 4 april 2025.

Tevens informeer ik u in deze brief over de wijze waarop ik namens het kabinet gestand heb gedaan aan de motie van de leden Piri en Paternotte (Kamerstuk 28 676, nr. 493 van 26 maart 2025) en de motie van de leden Eerdmans en Wilders (Kamerstuk 21 501-20, nr. 2206 van 5 maart 2025).

De Minister van Buitenlandse Zaken,
C.C.J. Veldkamp

Verslag van de bijeenkomst van de NAVO Ministers van Buitenlandse Zaken van 3 en 4 april 2025

Op donderdag 3 en vrijdag 4 april jl. vond de NAVO *Foreign Ministers Meeting* (FMM) plaats in Brussel. De Ministers van Buitenlandse Zaken van de bondgenoten kwamen bijeen in vier werksessies, waarvan hieronder verslag wordt gedaan. Tevens wordt in dit verslag ingegaan over de wijze waarop de Minister van Buitenlandse Zaken gestand heeft gedaan aan de motie van de leden Piri en Paternotte¹, alsmede motie van de leden Eermands en Wilders.²

Werksessie over de strategische uitdagingen

In de eerste werksessie spraken de 32 Ministers van Buitenlandse Zaken vooral over de aanhoudende Russische agressie, de noodzaak om Oekraïne te blijven steunen en de gevolgen van de oorlog voor de Euro-Atlantische veiligheid. De Amerikaanse *Secretary of State*, Marco Rubio, herbevestigde blijvende Amerikaanse betrokkenheid bij de NAVO. Europese NAVO-bondgenoten bevestigden een grotere bijdrage te zullen gaan leveren aan de afschrikking en verdediging van het Europese continent. Ook in zijn bijdrage heeft de Minister van Buitenlandse Zaken benadrukt dat het voor de collectieve afschrikking van belang is om de defensie-uitgaven te verhogen en de hechte trans-Atlantische band en eenheid te blijven uitstralen. Beide zijn voor Nederland prioriteiten tijdens de NAVO-top in Den Haag. Dat geldt ook voor meer militaire steun voor Oekraïne en verhoogde druk op Rusland, teneinde de onderhandelingen over een vredesakkoord in een duurzaam resultaat te kunnen laten uitmonden.

Tevens spraken de Ministers van Buitenlandse Zaken over andere uitdagingen in de Euro-Atlantische regio, waaronder op de Balkan en in de Zuidelijke nabuurregio.

Werksessie met partners uit de Indo-Pacific regio

In de tweede werksessie spraken de bondgenoten met de vier NAVO-partners uit de Indo-Pacific regio: Australië, Japan, Nieuw-Zeeland en Zuid-Korea. Hier werd onder meer gesproken over de uitdagingen vanuit China voor het bondgenootschap. De NAVO-Ministers onderkennen dat de Euro-Atlantische en Indo-Pacific regio's met elkaar verbonden zijn op gebied van veiligheid. Dit wordt zichtbaar door onder meer de steun van Chinese bedrijven aan de Russische agressieoorlog in Oekraïne, en de aanwezigheid van Noord-Koreaanse soldaten, alsook door de wereldwijde reikwijdte van Chinese hybride activiteiten, de militaire opbouw van China en het gebrek aan transparantie en hoe China zich manifesteert in onder meer het Arctisch gebied. Gesproken is over het versterken van de samenwerking tussen NAVO en de vier partners uit de uit de Indo-Pacific regio onder andere op het gebied van de defensie-industrie.

NATO-Ukraine Council

Tijdens het *NATO-Ukraine Council* (NUC) werkdiner, in het bijzijn van de Oekraïense Minister van Buitenlandse Zaken Sybiha evenals de Hoge Vertegenwoordiger (HV) voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid van de EU, Kallas, stonden de noodzaak Oekraïne te blijven steunen en het belang van een duurzaam vredesakkoord centraal. Minister Sybiha

¹ Kamerstuk 28 676, nr. 493.

² Kamerstuk 21 501-20, nr. 2206.

schetste de precaire situatie aan het front die, ondanks voortdurende Russische aanvallen en incrementele terreinwinsten, gestabiliseerd lijkt voor nu, en verzocht hij om blijvende steun van de bondgenoten. Bondgenoten uitten hun waardering voor de Amerikaanse inzet om tot vrede te komen en de constructieve medewerking die Oekraïne heeft laten zien. Veel bondgenoten gaven aan geen vertrouwen te hebben in de intenties van Rusland om tot een duurzame vrede te komen en verklaarden dat de druk op Rusland moet worden gehandhaafd en liefst opgevoerd. Verschillende Europese bondgenoten schetsten minimumvoorwaarden voor een rechtvaardig en duurzaam vredesakkoord, op basis van eerdere verklaringen tijdens de NAVO-top in Washington. Tevens kondigden veel Europese bondgenoten verdere financiële en militaire bijdragen aan om Oekraïne te blijven steunen om Oekraïne ook in de context van onderhandelingen in een zo sterk mogelijke positie te brengen om Russische agressie in de toekomst geloofwaardig af te kunnen schrikken. Nederland heeft herhaald Oekraïne onverminderd te blijven steunen zo lang als dat nodig is.

Werksessie NAVO-EU

Deze extra werksessie vormde een goed voorbeeld van de versterkte samenwerking tussen de NAVO en de EU. De werksessie kreeg vorm en inhoud met de uitgebreide toelichting die de HV gaf op de plannen en ambities van de EU om de Lidstaten in staat te stellen hun defensie-uitgaven te verhogen en de Europese defensie-industrie te versterken. Dit komt direct ten goede aan het realiseren van de NAVO capaciteitsdoelstellingen. Veel EU-bondgenoten onderstreepten daarbij het belang van samenwerking met derde landen en hun toegang tot de Europese defensiemarkt, met als doel om gezamenlijk meer verantwoordelijkheid te kunnen nemen voor de veiligheid in de Euro-Atlantische regio. Secretaris-Generaal (SG) van de NAVO, Mark Rutte, benadrukte dat verdere informatie-uitwisseling en diepere samenwerking tussen de NAVO en de EU nu meer nodig is dan ooit, en dat de geopolitieke context noopt om voorbij te gaan aan gevoeligheden tussen beide organisaties.

Motie van de leden Piri en Paternotte

Conform de motie Piri en Paternotte heeft de Minister van Buitenlandse Zaken en marge van de *Foreign Ministers Meeting* aan zijn Turkse collega Hakan Fidan nogmaals de grote zorgen van het kabinet over de arrestatie van burgemeester İmamoğlu overgebracht en daarbij gepleit voor zijn onmiddellijke vrijlating.³ Daarnaast heeft het kabinet het belang van de vrijheid van meningsuiting en het waarborgen van persvrijheid onderstreept. De rechtsstaat blijft een cruciaal onderdeel van de relatie tussen Turkije en Europese partners.

Motie van de leden Eerdmans en Wilders

Conform de motie Eerdmans en Wilders wordt – als integraal onderdeel van de inzet van het kabinet – ingezet op de voorzetting van de goede betrekkingen met de VS op onder meer het gebied van defensie en veiligheid.⁴ Het kabinet blijft zich inspannen voor een constructieve samenwerking en dialoog met de VS om onze standpunten voor het voetlicht te brengen.

³ Kamerstuk 28 676, nr. 493.

⁴ Kamerstuk 21 501-20, nr. 2206.